

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

examinând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Russu Alexandr în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2022, în cauza penală în privința lui,

Catrici Dmitri

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 03.02.2021 – 01.11.2021;

Instanța de apel: 14.12.2021 – 15.06.2022;

Instanța de recurs: 16.09.2022 – 16.11.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 01 noiembrie 2021, Catrici Dmitri a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, cu aplicarea art. 70 alin. (2¹) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 4 (patru) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa sau de a exercita funcții legate de circuitul drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor lor pe un termen de 5 (cinci) ani.

Potrivit art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință, s-a adăugat parțial pedeapsă neexecutată și stabilită prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 5 iunie 2019, și i s-a aplicat lui Catrici Dmitri pedeapsa definitivă de sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 2 (două) luni, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa sau de a exercita funcții legate de circuitul drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor lor pe un termen de 5 (cinci) ani.

S-a admis demersul procurorului și s-a încasat de la Catrici Dmitri în beneficiul statului mijloace bănești în sumă de 1680 (o mie șase sute optzeci) lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea constatării tehnico-științifice nr. 34/12/1-R- 4859 din 28 decembrie 2020.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, instanța de fond a constatat că inculpatul Catrici Dmitri, într-o perioadă de timp nestabilă, urmărind scopul procurării și păstrării ilegale a drogurilor, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului său, a obținut în circumstanțe necunoscute substanța de tip MDMA(N)-022, în proporții necunoscute, pentru consum propriu și a păstrat-o la el într-un pachetel confecționat din hârtie până la 21 decembrie 2020, aproximativ ora 2 și 15 minute, când a fost depistat de către BPRO al IGP a MAI, în timp ce se afla în mun. Chișinău, la intersecția străzilor Serghei Lazo cu Mihail Kogălniceanu și în timp ce stătea culcat la sol. Fiind suspectat în stare de ebrietate narcotică, a fost escortat în incinta IP Buiucani al DP a mun. Chișinău, amplasat pe str. Calea Ieșilor, 12, pentru a-i fi stabilită identitatea, după care de la Catrici Dmitri, angajații de poliție au ridicat pliculețul nominalizat supra.

Potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr.34/12/-1-R-4859 din 28 decembrie 2020, s-a constatat că, masa vegetală uscată, mărunțită, de culoare galben- cafenie, predată benevol de către Catrici Dmitri, reprezintă produs etnobotanic ce conține cannabinoidul sintetic „MDMA(N)-022”, iar cantitatea produsului etnobotanic îmbibat cu cannabinoidul sintetic „MDMA(N)-022”, constituie 0,11 grame.

Totodată, conform scrisorii numărul Rg02-004942 din 11 noiembrie 2020, substanța „MDMA(N)-022”, reprezintă un cannabinoid sintetic, fiind o substanță psihotropă fără utilizare medicală, iar analogii structurali și funcționali ai substanței „MDMA(N)-022” se consideră inclusiv „ADB-PINACA”, „5F-MDMA-PINACA(5FADB sau MDMA(N)-2201)” sau „5F-MMB-PINACA(5F-AMB)”, incluse în lista anexată la Hotărârea Guvernului nr.79 din 23 ianuarie 2006, la pozițiile 191 și 193.

Acțiunile lui Catrici Dmitri au fost încadrate juridic în temeiul art. 217 alin. (2) Cod penal - circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogii acestora fără scop de înstrăinare, adică „păstrarea drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare”.

3. Nefiind de acord cu sentința, avocatul Russu Alexandr în interesele inculpatului, atacat-o cu apel, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 01 noiembrie 2021, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă aplicarea în privința lui Catrici Dmitri a unei pedepse penale mai blânde sub formă de 150 ore muncă neremunerată în folosul comunității. Iar în caz dacă instanța va ajunge la concluzia aplicării pedepsei penale cu închisoarea, a dispune aplicarea în privința lui Catrici Dmitri a prevederilor art. 90 Cod penal. A dispune totodată, respingerea solicitării de aplicare a prevederilor art. 85 Cod penal, în privința lui Catrici Dmitri, privind adăugarea la noua sentință a pedepsei penale

neexecutate stabilite prin sentința anterioară emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani din 05 iunie 2019.

3.1. În motivarea apelului susține că în privința inculpatului urmează a fi aplicată pedeapsă penală neprivativă de libertate, conform indicilor infracțiunii art. 217 alin. (2) Cod penal, anume 150 ore muncă neremunerată în folosul comunității, asta fiind cea mai aspră pedeapsă din categoria muncii neremunerate. Fapt ce vine în corespundere cu sancțiunea prevăzută de legea penală pentru comiterea infracțiunii deduse judecătii, fiind amendă în mărime de la 400 la 700 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 150 de ore, sau închisoare de până la 1 an.

Urmare, indică că, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă și fără aplicarea în privința lui a unei pedepse penale privative de libertate.

Potrivit art. 16 alin. (2) Cod penal, infracțiunea comisă de Catrici Dmitri este o infracțiune ușoară. Catrici Dmitri dispune de un șir de circumstanțe atenuante ce nu au fost valorificate în favoarea inculpatului, care reflecta prin sine pericolozitatea redusă acestuia prin raportare la fapta comisă. Prin urmare conform art. 76 Cod penal, în speță sunt prezente următoarele circumstanțe atenuante: a comis o infracțiune ușoară; are un loc de trai permanent pe teritoriul RM; a mers la conlucrarea organului de urmărire penală; a predat benevol substanța-vegetală „marijuana”; nu s-a opus în momentul efectuării perchezitiei; a recunoscut faptul comiterii infracțiunii; se căiește de cele comise; a păstrat marihuana cu scopul a întrebuința personal, nu a realizat-o terțelor persoane; nu s-a eschivat de la judecarea cauzei.

Mai mult art. 90 Cod penal, în esență oferă un sistem de garanții sub aspectul eficienței și poartă o severitate accentuată de natură să exprime un tratament adecvat inculpatului și să garanteze socializarea sa viitoare pozitivă, scopul pedepsei fiind atins și fără condamnarea dânsului la o pedeapsă privativă de libertate, menționând că în rezoluția Consiliului Europei nr. 65/1 și în Recomandarea Consiliului Europei nr. 99/22 s-a invocat „principiul proporționalității”, textele evocate consacrand ideea potrivit căreia sancțiunea cu închisoarea constituie ultimul resort din punct de vedere al corecției penale.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, „Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă”. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori

aggravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2022, a fost respins ca nefondat apelul declarat de avocatul Russu Alexandr în interesele inculpatului, și menținută sentința Judecătoreiei Chișinău, sediul Buiucani din 01 noiembrie 2021, de condamnare a lui Catrici Dmitri, în baza art. 217 alin. (2) Cod penal.

4.1. Instanța de apel pentru a decide în sensul dat a reținut că instanța de fond corect a constatat că prin acțiunile sale inculpatul Catrici Dmitri a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (2) Cod penal, adică „păstrarea drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare”.

Potrivit instanței de apel: „instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că, instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță”.

Sentința primei instanțe a fost contestată de către partea apărării numai în partea individualizării pedepsei penale, solicitând-se aplicarea unei pedepse mai blânde, însă ce ține de încadrarea juridică și vinovăție, sentința nu a fost atacată.

Instanța de apel, la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

La determinarea tipului și măsurii de pedeapsă, instanța de fond a ținut cont de gradul și caracterul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, care conform art. 16 alin. (2) Cod penal infracțiunea comisă de inculpat face parte din categoria celor ușoare, ultimul a recunoscut vina în totalitate, cauza fiind examinată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

S-a notat că Catrici Dmitri a comis infracțiunea în prezența circumstanței agravante prevăzute la art. 77 alin. (1) lit. a) Cod penal - „săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză”, dar și în prezența circumstanței atenuante prevăzute la art. 76 alin. (1) lit. b) Cod penal - „săvârșirea infracțiunii de către un minor sau de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani”.

De asemenea, la aplicarea pedepsei, Colegiul a reținut că anterior prin

sentința din 13 decembrie 2018, inculpatul a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, iar prin sentința din 5 iunie 2019, a fost condamnat pentru comiterea a două infracțiuni prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, în ambele cazuri, în privința inculpatului fiind identificate metode alternative de executare a pedepsei, altele decât închisoarea, care însă nu și-au atins scopul propus, devenind în acest mod derizorii și în conștiința inculpatului fiind lipsite astfel de autoritate.

Concomitent, temeiuri pentru liberarea inculpatului Catrici Dmitri de răspundere penală conform prevederilor art. 53 Cod penal nu au fost stabilite.

În acest mod, reieșind din opiniile participanților la proces, a materialelor dosarului penal și din cele nominalizate supra, instanța a considerat că o pedeapsă care ar justifica cu adevărat scopul legii penale în acest caz, care ar contribui la corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni de către condamnat este doar aplicarea unei pedepse cu închisoare, după cum statuează sancțiunea normei speciale prevăzute la art. 217 alin. (2) Cod penal, care este una echitabilă în raport cu infracțiunea săvârșită și în același timp nu va genera sentimente de nedreptate, dar va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale statului sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

Totodată, instanța a reținut că inculpatul întrunește condițiile impuse de legislația în vigoare în vederea alegerii pedepsei sub formă de închisoare, reieșind din prevederile legii penale, dar și din prezența circumstanțelor atenuante și agravante expuse supra, la care se adaugă tendința inculpatului de a recidiva, vârsta de 21 de ani, deja împlinită la momentul pronunțării sentinței, dar și prevederile art. 90 alin. (9)-(11) din Codul penal.

În continuare, potrivit art. 70 alin. (3¹) din Codul penal, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit o infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime, iar având în vedere faptul că la momentul comiterii infracțiunii, Catrici Dmitri avea împlinită vârsta de 20 ani, instanța a conchis spre reducerea limitei maxime cu o treime a pedepsei aplicabile, adică de la un an la 8 luni.

În speță, limitele pedepsei pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală se modifică pentru pedeapsa cu închisoare în privința inculpatului, în quantumul minim de la 3 luni, conform prevederilor generale ale art. 70 alin. (2) Cod penal și quantumul maxim de până la 5 luni și 10 zile. Astfel, instanța de apel a susținut poziția instanței de fond privind aplicarea în privința lui Catrici Dmitri unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 4 luni.

De asemenea, Colegiul a reținut că inculpatul anterior a fost condamnat pentru săvârșirea altor infracțiuni similare (f.d. 32-42), precum și a fost sancționat

contravențional de 6 ori anterior pentru fapte comise la fel cu implicarea drogurilor (f.d.30), circumstanță care oferă instanței posibilitatea să aprecieze că în privința inculpatului - doar aplicarea pedepsei propuse de procuror își va face efectul propus și anume în cuantumul cel stabilit de instanță, astfel, Colegiul a respins solicitarea părții apărării referitor la aplicarea unei pedepse mai blânde.

La fel, instanța de apel a considerat pertinentă aplicarea și a pedepsei complementare sub formă de privare de dreptul de a ocupa sau de a exercita funcții legate de circuitul legal al drogurilor sau analogilor acestora pe un termen de 5 ani, or acest fapt reiese atât din sancțiunea normei penale incriminate, precum și prin prisma prevederilor art. 65 Cod penal, pe care instanța îl va aplica în speță, sancțiune care va condiționa inclusiv un risc viitor ca inculpatul să recidiveze, instanța având și un rol preventiv, nu doar de curmare a infracțiunilor.

În alt context, instanța a menționat, că de către Biroul de probațiune Chișinău au fost expediat notificări prin care solicită aplicarea pedepsei pentru cumul se sentințe, prin prisma art. 85 alin. (1) Cod penal, deoarece anterior, inculpatul Catrici Dmitri a fost condamnat prin sentința definitivă din 5 iunie 2019, emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani în dosarul nr. 1-277/2019, pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, iar cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, la o pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa sau de a exercita funcții legate de circuitul drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor lor pe un termen de 5 ani și în temeiul art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei pe un termen de 4 ani (f.d. 96, 108).

Prin sentința din 5 iunie 2019, emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani în dosarul nr. 1-277/2019, inculpatul Catrici Dmitri a fost condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, iar cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilită o pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa sau de a exercita funcții legate de circuitul drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor lor pe un termen de 5 ani, iar în temeiul art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei, pe un termen de 4 ani, devenită definitivă la 20 iunie 2019 (f.d. 40-42).

La aplicarea pedepsei privative de dreptul de a ocupa sau de a exercita funcții legate de circuitul drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor lor pe un termen de 5 (cinci) ani în calitate de pedeapsă complementară la închisoare, în temeiul art. 65 alin. (4) Cod penal, termenul ei se va calcula din momentul executării pedepsei principale cu închisoare.

Totodată, Colegiul penal a respins argumentele apărării referitor la faptul că prima instanță eronat a aplicat prevederile art. 85 Cod penal, în privința inculpatului Catrici Dmitri din motiv că organul de probațiune nu înaintat un demers privind aplicarea prevederilor art. 85 Cod penal, or, la materialele cauzei (f.d. 96), se regăsește demersul organului de probațiune privind aplicarea

prevederilor art. 85 Cod penal, în privința inculpatului Catrici Dmitri, motiv pentru care instanța va adăuga parțial, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință, partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară din 5 iunie 2019 și va stabili în privința inculpatului o pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 3 ani și 2 luni, cu privarea acestuia de dreptul de a ocupa sau de a exercita funcții legate de circuitul legal al drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora pe un termen de 5 ani.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Russu Alexandr în numele inculpatului, care invocând incidența pct. 4), 6), 10) și 12) a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2022, emisă în privința lui Catrici Dmitri, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă aplicarea în privința lui Catrici Dmitri a unei pedepsei-penale mai blânde sub formă de 150 ore muncă neremunerată în folosul comunității; sau a dispune aplicarea în privința lui Catrici Dmitri a prevederilor art. 90 Cod penal și anume dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei penale pe un termen de 2 ani, în caz dacă instanța va ajunge la concluzia aplicării pedepsei-penale cu închisoare; a dispune înlăturarea răspunderii penale lui Catrici Dmitri pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal în temeiul Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu dispunerea încetării procesului penal; sau a dispune rejudecarea cauzei de instanța de apel în alt complet de judecată.

5.1. În motivarea recursului ordinar declarat, a invocat că instanța de apel nu s-a conformat art. 385 Cod de procedură penală, unde de fapt sunt legiferați chestiunile pe care trebuie să le soluționeze instanța de judecată la deliberarea și adoptarea sentinței.

La judecarea cauzei penale instanța nu s-a călăuzit de următoarele prevederi ale legii penale, conform cărora: infracțiunea este o faptă prejudiciabilă prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsa penală (art. 14 alin. (1) Cod penal); persoana este supusă răspunderii penale și pedepsei penale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție (art. 6, art. 17-19, art. 51 alin. (2) Cod penal); temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale (art. 51 Cod penal); se consideră componența a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică fapta prejudiciabilă drept infracțiune concretă (art. 52 alin. (1) Cod penal); componența de infracțiune definită în art. 52 alin. (1) Cod penal reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunilor potrivit unui articol concret din Cod penal (art. 52 alin. (2) Cod penal); se consideră calificarea a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală (art.

113-118 Cod penal).

Mai indică că judecata a avut loc fără participarea inculpatului, invocând că ședința din data de 15.06.2022 era stabilită pentru ora 11:00, însă din motiv că în cadrul Curții de Apel a fost alertă cu bombă, efectiv nu se permitea intrarea în sediul instanței de apel, Catrici Dmitri nu a putut să intre și să fie prezent, iar instanța de apel nemotivat a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Apărarea consideră că anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei penale stabilite prin sentința judecătoreiei Chișinău, sediul Buiucani din 05.06.2019 s-a solicitat în ședința de judecată de către acuzator, pe când potrivit legii acest aspect poate fi soluționat doar la propunerea organului care exercită supravegherea asupra comportamentului celor condamnați cu suspendarea executării pedepsei.

Menționează că deși inculpatul anterior a fost condamnat prin sentința Judecătoreiei Chișinău, sediul Buiucani din 05.06.2019 prevederile art. 90 Cod penal pct. 10, nu sunt aplicabile speței or, legiuitorul expres a prevăzut faptul că: „în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă o nouă infracțiune intenționată, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă în condițiile art. 85 dacă după caz, nu sânt aplicabile prevederile alin. (11) din prezentul articol”.

Mai indică că instanța de apel neîntemeiat a respins solicitarea apărării de a fi individualizată corect pedeapsa penală aplicată lui Catrici Dmitri, și aplicarea unei pedepse mai blânde, invocând prezența circumstanțelor atenuante precum: a comis o infracțiune ușoară, are un loc de trai permanent pe teritoriul RM, a mers la conlucrarea organului de urmărire penală, a predat benevol substanța vegetală „marijuana”, nu s-a opus în momentul efectuării percheziției, a recunoscut faptul comiterii infracțiunii, se căiește de cele comise, a păstrat marihuana cu scopul a întrebuința personal, nu a realizat-o terțelor persoane, nu s-a eschivat de la judecarea cauzei.

Notează că dacă instanța de recurs va considera necesară aplicarea unei pedepse penale privative de libertate, executarea pedepsei cu închisoarea urmează a fi suspendată, ultima contribuind la atingerea scopului, or inculpatul poate fi reeducat fără a fi izolat de societate, suspendarea condiționată a executării pedepsei, corespunde scopului și principiilor generale de aplicare a pedepsei penale, prin urmare, termenul pentru care va fi suspendată executarea pedepsei de 2 ani, este un termen justificat și corespunzător pentru ca inculpatul să se corijeze și ca pe viitor să nu comită fapte infracționale.

Instanța de apel din oficiu era obligată să aplice în privința inculpatului Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu dispunerea încetării procesului penal, invocând că apărarea intervine cu prezenta cerere.

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul,

a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru netemeinicia recursului ca inadmisibil.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu în baza materialelor din dosar.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, un complet format din 3 judecători, prin decizie motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală stipulează că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Iar, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi de drept procesual sau formal și de drept material sau substanțial. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Potrivit recursului ordinar declarat de către avocatul Russu Alexandr în numele inculpatului, se constată invocarea temeiurilor de casare prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. **4), 6), 10) și 12)** Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când

4) judecata a avut loc fără participarea inculpatului;

6) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Referitor la temeiul invocat de apărător în sensul prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, precum că instanța de apel a examinat cauza penală în lipsa inculpatului Catrici Dmitri, Colegiul penal reține că în conformitate cu prevederile art. 413 alin. (1) Cod de procedură penală, la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță, cu excepțiile prevăzute în Partea specială titlul II capitolul IV secțiunea 1.

Totodată dispoziția art. 412 alin. (3), (4), (5), (7) Cod de procedură penală, prevede că, judecarea apelului se face cu citarea părților și înmânarea copiilor de pe apel. Judecarea apelului are loc în prezența inculpatului, când acesta se află în stare de arest, cu excepția prevăzută în art. 321 alin. (2) pct. 2). Neprezentarea părților legal citate în instanța de apel nu împiedică examinarea cauzei. La judecarea apelului, participarea procurorului, precum și a apărătorului, dacă interesele justiției o cer, este obligatorie. Apelul poate fi judecat în lipsa nemotivată a avocatului în măsura în care nu se încalcă dreptul la apărare.

Colegiul penal reține, că inculpatul Catrici Dmitri a fost prezent în ședința de judecată a primei instanțe. Sentința a fost atacată cu apel de către apărătorul Russu Alexandr, în numele și interesele inculpatului, iar în instanța de apel procedura de citare legală a fost executată. Despere ședința de judecată fixată pentru data de 15.06.2022, inculpatul Catrici Dmitri a fost înștiințat, fapt confirmat prin semnătura ultimului pe recipisa anexată la materialele cauzei penale. (f.d. 175 vol. I)

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 15.06.2022, la examinarea apelului declarat s-a prezentat, procurorul și avocatul Russu Alexandr, ultimul informând instanța de judecată precum că inculpatul Catrici Dmitri "a fost prezent însă a plecat pentru că se grăbea", considerând în fapt imposibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia.

În circumstanțele descrise Colegiul penal consideră justă concluzia instanței de apel, privind posibilitatea examinării apelului declarat de apărător în numele lui Catrici Dmitri, în lipsa ultimului or, motivul invocat nu îndreptățește lipsa inculpatului, considerându-se nemotivată absența inculpatului în ședința de judecată în propriul apel. (f.d. 177 vol. I).

Astfel, Colegiul atestă că, în ședința instanței de apel, judecata a avut loc cu participarea procurorului, avocatului, în lipsa inculpatului citat legal în conformitate cu prevederile art. 412 alin. (3) Cod de procedură penală, care însă nu s-a prezentat la ședința de judecată, iar instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 412 alin. (5) Cod de procedură penală, precum că neprezentarea părților legal citate în instanța de apel nu împiedică examinarea cauzei, a purces la judecarea cauzei.

Relevant speței este cazul Kattan v. România (21.01.2014), unde Curtea europeană a adoptat o decizie de inadmisibilitate, cu respingerea ca vădit nefondată a plângerii privind încălcarea art. 6 CEDO, întrucât instanța și-a îndeplinit obligația pozitivă de a face demersuri pentru a asigura prezența inculpatului în instanță. Prin urmare, Curtea a considerat că reclamantul a contribuit în mare măsură la crearea unei situații, în care în mod rezonabil, a putut prevedea consecințele comportamentului său – examinarea cauzei în lipsa sa.

Raportând cele menționate la cazul supus examinării, Colegiul remarcă faptul că, inculpatul avea cunoștință de derularea procesului penal care îl privea,

mai mult inculpatul Catrici Dmitri fiind citat legal, nu s-a prezentat în instanța de apel, astfel a putut prevedea consecințele comportamentului său.

Referitor la temeiul de recurs, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că „*hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază*”, Colegiul în urma cercetării materialelor cauzei constată că acesta nu și-a găsit confirmarea, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată și-a întemeiat soluția de menținere a sentinței primei instanțe, concluzie la care a ajuns instanța de apel în urma verificării probelor apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală și a circumstanțelor cauzei, conformându-se cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, a emis o decizie care cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția, și în partea contestată de recurent în prezenta speță, din care considerente instanța de recurs nu identifică motive justificative de a interveni în respectiva decizie.

Totodată, Colegiul penal conchide că la judecarea apelului instanța a examinat prezenta cauză penală în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) și 101 Cod de procedură penală, a ținut cont de motivele expuse de apelant expunându-se detaliat asupra criticilor inovate, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la calificarea acțiunilor imputate, vinovăția inculpatului, termenul și modalitatea de executare a pedepsei aplicate.

În textul recursului ordinar, se invocă *admiterea erorii de fapt care potrivit avocatului a afectat soluția instanței* de apel, în sensul dat Colegiul penal reiterează că în conformitate cu pct.11/1 art. 6 din Codul de procedură penală, *eroare gravă de fapt*, reprezintă stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Tot aici, instanța de recurs ordinar constată că deși, avocatul Russu Alexandr, a semnalat temeiul dat de casare, nu a concretizat care este eroarea admisă de instanța de apel, prin ce se confirmă aceasta, mai mult nu expune nici o argumentare în susținerea respectivului, fiind invocat formal, iar instanța de recurs nu este competentă să-l completeze din oficiu și prin urmare, temeiul de casare invocat nu-și găsește confirmarea și urmează a fi respins.

Privitor la temeiul prevăzut la pct. 12) al art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, indicat de apărătorul Russu Alexandr în recursul ordinar, Colegiul penal atestă, în primul rând nemotivarea acestuia și lipsa unor argumente în sensul dat, iar în al doilea rând reamintește, că cauza penală a fost examinată în procedură simplificată prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, potrivit căreia inculpatul recunoaște nemijlocit și încadrarea juridică a faptei așa cum a fost reținută în rechizitoriu. Implicit la caz, apărarea nu invocată vicierea procedurii enunțate, iar instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate a constatat respectarea de către prima instanță a dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Mai mult studiind lucrările dosarului se constată că sentința primei instanțe a fost contestată de către partea apărării numai în partea individualizării pedepsei penale, solicitând-se aplicarea unei pedepse mai blânde, însă ce ține de încadrarea juridică și vinovăție, sentința nu a fost atacată. Reieșind din aceste considerente, invocarea temeiului privind *încadrarea juridică greșită a faptei săvârșite*, în recurs, este contrară prevederilor art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, potrivit cărora *temeiurile menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel*.

Totodată, Colegiul penal constată că la caz nu se atestă o careva încălcare în cadrul judecării apelului, care ar justifica aprecierea în recurs a unor argumente neinvocate în apel, or instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție care conține concluzii clare în raport cu circumstanțele de fapt stabilite la caz. În cele din urmă, de către instanța de apel au fost formulate concluzii fondate fiind respectată întocmai cerința de motivare a hotărârii judecătorești, conformă garanțiilor subsecvente procesului echitabil.

Privitor la invocarea erorii de drept stipulată în pct. 10) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, precum că *s-au aplicat pedepse individualizate contrar exigențelor legale*, Colegiul penal statuează că instanța de apel la individualizarea pedepsei penale aplicate în privința inculpatului Catrici Dmitri, a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal.

Astfel că, la individualizarea pedepsei în speță, instanța de apel a pus accentul pe personalitatea inculpatului Catrici Dmitri, comportamentul anterior procesului penal, învederând și celelalte criterii de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi gravitatea infracțiunii săvârșite, influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului. Implicit, cu referire la personalitatea inculpatului Catrici Dmitri, instanța de apel a reținut că, infracțiunea comisă de inculpat face parte din categoria celor ușoare, ultimul a recunoscut vina în totalitate, cauza fiind examinată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, a comis infracțiunea în prezența circumstanței agravante prevăzute la art. 77 alin. (1) lit. a) Cod penal - „săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză”, dar și în prezența circumstanței atenuante prevăzute la art. 76 alin. (1) lit. b) Cod penal - „săvârșirea infracțiunii de către un minor sau de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani”; anterior prin sentința din 13 decembrie 2018, inculpatul a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, iar prin sentința din 5 iunie 2019, a fost condamnat pentru comiterea a două infracțiuni prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, în ambele cazuri, în privința inculpatului fiind identificate metode alternative de executare a pedepsei, altele decât închisoarea.

În ce privește critica avocatului privind neaplicarea de către instanța de apel a pedepsei alternative prevăzute de sancțiunea art. 217 alin. (2) Cod penal, munca neremunerată în folosul comunității, cât și aplicarea pedepsei penale pentru

cumul de sentințe, prin prisma art. 85 alin. (1) Cod penal, Colegiul penal notează, că criticile date au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale și în instanța de apel și căroră li s-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4.1, iar argumentele invocate de recurent în sensul dat nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune.

Instanța de recurs menționează că, pentru a se reține eroarea de drept stipulată în pct. 10) și pentru a se statua că s-au aplicat pedepse individualizate contrar exigențelor legale, instanțele de fond urmau să facă abstracție de prevederile legale care reglementează criteriile generale de individualizare a pedepselor și condițiile de aplicare a lor. La caz, din partea descriptivă a deciziei instanței de apel, se constată că instanța a dat răspuns argumentelor apărării privind individualizarea pedepsei, iar decizia cuprinde și temeiurile de aplicare față de inculpat a pedepsei penale.

În același timp, este neîntemeiată și solicitarea recurentului despre aplicarea în privința inculpatului a Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu dispunerea încetării procesului penal, deoarece, potrivit art. 427 alin (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului doar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Prin urmare, chestiunea amnistiei fiind abordată după pronunțarea deciziei de către instanța de apel, care, împreună cu sentința au devenit definitive și executorii în virtutea prevederilor art. 415 alin. (3) 466 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (5) Cod de procedură penală, nu cade sub incidența procedurii de recurs ordinar, neconstituind erori de drept comise de instanțele de fond și de apel care urmează a fi reparate pe această cale de atac, urmând a fi soluționată la etapa executării pedepsei, în conformitate cu prevederile art. 469-472 Cod de procedură penală.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 15.06.2022 (f.d. 177-178, vol. I), în instanța de apel nu au fost depuse cereri privind aplicarea amnistiei în privința inculpatului, astfel că aplicarea Legii sus-menționate nu a constituit obiect de examinare în instanța de apel, iar conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs pot fi invocate doar acele temeiuri care au fost indicate și în apel.

Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea

motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

8. Față de cele ce preced, Colegiul penal concluzionează că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel, nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, urmând a fi dispusă inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Russu Alexandr în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2022, în cauza penală în privința lui *Catrici Dmitri xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **23 decembrie 2022.**

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie